

ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติหน้าที่ ตาม

พรบ.ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.2553

1.อำนาจศาลเกี่ยวกับคดีอาญา ม.95

-ศาลเยาวชนและครอบครัวซึ่งมีเขตอำนาจในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ มีอำนาจพิจารณาคดีอาญาที่มีข้อหาว่าเด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด

-แต่ถ้าเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน ให้ศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิดมีอำนาจรับพิจารณาคดีนั้นได้

ปัญหา

-กรณี “เพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน” หมายถึงกรณีใดบ้าง

-กม.เดิม กำหนดให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจฯ ครั้นเมื่อพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่กระทำความผิดส่งตัวเด็กหรือเยาวชนไปยังสถานพินิจฯ ในท้องที่กระทำความผิดแล้ว สถานพินิจฯแจ้งให้นำส่งยังสถานพินิจฯ ในท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ อ้างว่าการดำเนินคดีศาลแห่งท้องที่กระทำความผิดมิได้เห็นไปเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน ซึ่งท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ สมัยดำรงตำแหน่งอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเคยมีหนังสือถึง ผอ.สถานพินิจฯ นครปฐม ว่า “ห้ามสถานพินิจฯปฏิเสธการรับตัวเด็กหรือเยาวชน”

-กม.ใหม่ กำหนดให้พนักงานสอบสวนนำตัวเด็กหรือเยาวชนไปให้ศาลได้ส่วนการจับภายใน 24 ชม. หากศาลแห่งท้องที่กระทำความผิดพิจารณาไปถึงอำนาจศาลด้วยว่า การดำเนินคดียังศาลแห่งท้องที่กระทำความผิดมิได้เห็นไปเพื่อประโยชน์แก่เด็กหรือเยาวชน และได้สั่งให้ไปดำเนินคดียังศาลแห่งท้องที่ที่เด็กหรือเยาวชนมีถิ่นที่อยู่ปกติ พนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติเช่นไร

2.การจับกุมเด็กและเยาวชน ม.66

เด็กอายุยังไม่เกิน 15 ปี

เยาวชนอายุเกิน 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปี

1.ห้ามจับกุมเด็ก เว้นแต่เป็นความผิดซึ่งหน้าหรือมีหมายจับหรือคำสั่งของศาล ปวอ.ม.78 วรรคแรก และ (1) เท่านั้น

ความผิดซึ่งหน้า เป็นไปตาม ป.วิอาญา ม. 80 กำลังกระทำหรือพบในอาการซึ่งแทบไม่มีความสงสัยว่าได้กระทำความผิดมาแล้วสดๆ และความผิดที่ระบุไว้ในบัญชีท้าย ป. วิ อาญา ถือเป็นความผิดซึ่งหน้า

-ถูกไล่จับตั้งผู้กระทำโดยมีเสียงร้องเอะอะ

-พบแทบจะทันทีหลังจากการกระทำผิด

1.2 การจับกุมเยาวชน ให้เป็นไปตาม ป.วิอาญา(ใช้ ม.78 ทั้งมาตรา) คือจับโดยไม่มีหมายจับหรือ คำสั่งของศาลไม่ได้วันแต่

- พบการกระทำความผิดซึ่งหน้า
- พบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าจะก่อเหตุร้าย
- มีเหตุที่จะออกหมายจับได้แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนไม่อาจขอหมายจากศาลได้
- เป็นการจับกุมผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือหลบหนีระหว่างการปล่อยชั่วคราว

คำถาม การจับกุมเด็ก (อายุยังไม่เกิน 15 ปี) ข้อหา เสพยาบ้า ทำได้หรือไม่

เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจพื้นที่พบเห็นเด็กอายุ 13 ปี มีท่าทางคล้ายคนเสพยาเสพติด หรือ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งว่ามีเหตุผู้สวมเสพยาเสพติดไปตรวจสอบที่เกิดเหตุพบกลุ่มเด็กวัยรุ่นอยู่ใน สถานที่เกิดเหตุ สามารถควบคุมตัวไปตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะได้หรือไม่ หากพบสารเสพติดใน ปัสสาวะจริง สามารถจับกุมตัวเด็กได้หรือไม่

กรณีการตรวจสถานบริการพบเด็กอายุ 14 ปี อยู่ในสถานที่ดังกล่าวตรวจปัสสาวะได้หรือไม่ หากพบสารเสพติดจับกุมตัวได้หรือไม่

3.การจัดส่งเด็กไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

มาตรา 69 ในการจับกุมให้เจ้าพนักงานผู้จับนำตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ ที่ถูกจับทันทีเพื่อให้พนักงานสอบสวนท้องที่ดังกล่าวส่งตัวผู้ถูกจับไปยังที่ทำการของพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบโดยเร็ว

ตามกฎหมายได้กำหนดให้พนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ที่ถูกจับเป็นผู้ส่งตัวเด็กไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ แต่ในทางปฏิบัติ พนักงานสอบสวนไม่มีศักยภาพ (รถยนต์ควบคุมตัว,เจ้าหน้าที่ที่ใช้ ควบคุมตัว) ในการจัดส่งตัวเด็กไปยังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

ข้อเสนอ ปัจจุบัน หากมีการจับกุมตัวตามหมายจับจะประสานให้ท้องที่เกิดเหตุเดินทางมารับตัวผู้ต้องหา ตามหมายจับ เสนอให้ปฏิบัติตามเดิม โดยขอระเบียบให้หน่วยงานของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดี จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปรับตัวเด็กมายังพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ

4. ห้ามจัดให้มีหรืออนุญาตให้มีหรือยินยอมให้มีการถ่ายภาพหรือบันทึกภาพเด็กหรือเยาวชนซึ่ง ต้องหาว่ากระทำความผิด เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการสอบสวน มาตรา 76

คำถาม หากมีการถ่ายภาพเยาวชนที่กระทำความผิดทำประวัติเก็บบันทึกไว้ในแฟ้มประวัติผู้ต้องสงสัย หรือผู้กระทำความผิดในคดีอาญาต่างๆ (ข้อมูลของฝ่ายสืบสวน)สามารถทำได้หรือไม่ ถือเป็นละเมิด สิทธิเด็กหรือเยาวชนหรือไม่

5. การสอบถามเด็กหรือเยาวชนในเบื้องต้น มาตรา 70,71

เมื่อพนักงานสอบสวน

1. รับตัวเด็กหรือเยาวชนที่ถูกจับหรือ
2. เข้าหามาปรากฏตัวหรือ
3. มอบตัวต่อพนักงานสอบสวน

ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการดังนี้

1. สอบถามเบื้องต้นเพื่อทราบ ชื่อ อายุ สัญชาติ ที่อยู่ที่เกิด อาชีพ ฯลฯ
2. แจ้งข้อกล่าวหา
3. แจ้ง ผอ.สถานพินิจ ฯ เพื่อดำเนินการตาม ม.852

กรณี เด็กหรือเยาวชนถูกจับกุมตัวนำตัวมาส่งพนักงานสอบสวน

ในการสอบถามเบื้องต้น ไม่ถือว่าเป็นการสอบสวน ไม่อยู่ในบังคับ ตาม ป.วิ อาญา ม.133 , 133 ทวิ
กรณีที่ เด็กหรือเยาวชนมอบตัวต่อพนักงานสอบสวนเอง ตาม ม.71 ไม่ได้มีการจับกุมตัวให้

ดำเนินการ

สอบถามเบื้องต้น ,แจ้งข้อกล่าวหา ,แจ้ง ผอ. สถานพินิจ ฯ แล้วปฏิบัติตาม ป.วิอาญา ม.134 (เริ่ม
การสอบสวน)ในกรณีนี้

1. หากมีเหตุออกหมายจับ ตาม วิ อาญา ม.134 วรรคท้าย ให้ส่งไปศาลเพื่อออกหมายจับ
2. หากไม่มีเหตุออกหมายจับให้ปล่อยตัวไป

ปัญหา

-การบันทึกการสอบถามเบื้องต้นตาม ม70 วรรคสอง จะกำหนดรูปแบบอย่างไรเพื่อให้เป็นไปใน
แนวทางเดียวกัน

6. การไต่สวนการจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนของศาล ตาม ม.72-74

กรณีมีการจับกุมตัว ภายหลังจากมีการสอบถามเบื้องต้น ตาม ม70 แล้ว ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตาม
ม.72 วรรคแรก

ให้นำตัวเด็กหรือเยาวชนไปศาลภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่เวลาที่ไปถึงที่ทำการของพนักงาน
สอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อตรวจสอบการจับกุม (แต่ไม่ใช่กับคดีที่อาจเปรียบเทียบปรับได้และยกเว้นกรณี
เด็กซึ่งถูกจับกุมหรือควบคุมอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์ ตาม มาตรา ๗๗ วรรคสอง ซึ่ง ม.๗๐ ได้บัญญัติว่า
และคดีนั้นต้องเป็นคดีที่ต้องพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว ซึ่งคดีที่เด็กอายุไม่เกินสิบปี
บริบูรณ์ไม่อยู่ในการพิจารณาพิพากษาในศาลเยาวชนและครอบครัว พนักงานสอบสวนเพียงแต่ทำสำนวน
ส่งให้พนักงานอัยการเท่านั้น ตาม ม.๗๗ วรรคสอง)

เสนอ ให้ ตร.ออกคำสั่ง ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ 2547 มาตรา 11 (4) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุม เดินทางไปพร้อมกับพนักงานสอบสวนเพื่อไต่สวนการจับกุม เนื่องจากเป็น การไต่สวนการจับ หากมีเพียง พนักงานสอบสวนซึ่งเป็นผู้รับมอบตัวเด็กหรือเยาวชนผู้ถูกจับไปทำการไต่สวนตามคำ พัง โดยมีได้มี เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมไปด้วยนั้น อาจทำให้ไม่รายละเอียดที่ชัดเจนเพียงพอ ในการปฏิบัติของศาลในชั้นไต่สวนการจับ ตาม ม.73 นั้น ไต่สวนในประเด็น

- เป็นเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดหรือไม่
- การจับและการปฏิบัติต่อเด็กหรือเยาวชนเป็นไปโดยชอบหรือไม่ **ถ้าไม่ชอบให้ปล่อย)**

พนักงานสอบสวนไม่ทราบรายละเอียดการจับและการปฏิบัติต่อเด็กในชั้นจับกุมไม่สามารถชี้แจงรายละเอียดแห่งการจับได้ เป็นเพียงพยานบอกเล่ามิใช่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้จับกุมซึ่งเป็พระจักษ์พยาน

คำถาม ภายหลังจากที่มีการจับกุมเด็กเมื่อส่งมอบตัวเด็กหรือเยาวชนให้พนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานสอบสวนสามารถควบคุมหรือขังเด็กหรือเยาวชนที่ต้องหาว่ากระทำความผิดได้หรือไม่ การนำตัวไปให้ศาลไต่สวน ภายในเวลา 24 ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนนั้น หากเดินทางมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนเวลา 23.00 น. พนักงานสอบสวนต้องรีบนำตัวเด็กไปไต่สวนการจับกุมหรือไม่ ศาลเปิดทำการเวลาใด หากเป็นเวลาศาลปิดทำการ พนักงานสอบสวนจะควบคุมตัวเด็กไว้ได้หรือไม่

ศาลเปิดทำการนอกเวลาทำการด้วยหรือไม่ ปัจจุบันนี้ กรณีการขอลายคั้น,หมายจับ แม้จะมีข้อบัญญัติของประธานศาลฎีกาว่า ขอลายคั้นได้ตลอดเวลาที่มีการจัดเวรผู้พิพากษาไว้ในเวลาที่ไม่ใช่เวลาราชการ แต่ ก็ไม่ได้ได้อยู่เวรจริงที่ห้องพักเวร ผู้ขอลายคั้นหรือหมายจับต้องไปขอที่บ้านพักของผู้พิพากษาที่อยู่เวร ในกรณีนี้ หากมีการจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนมาให้ศาลไต่สวนนอกเวลาทำการ พนักงานสอบสวนต้องนำตัวเด็กไปให้ศาลไต่สวนที่บ้านพักหรืออย่างไร

ข้อเสนอ ตร.ประสานงานกับ ศาล ในการกำหนดระเบียบการปฏิบัติงานของผู้พิพากษาในการไต่สวนกรณีมีการจับกุมตัวเด็กมาในเวลาศาลปิดทำการ

ภายหลังการตรวจสอบการจับ (ศาลสั่งอย่างไร) มาตรา 73

- มอบตัวแก่บิดามารดา ผู้ปกครอง บุคคลหรือองค์การ
- กำหนดให้ผู้รับมอบตัวนั้นต้องนำเด็กหรือเยาวชนไปพบพนักงานสอบสวน พนักงานคุมประพฤติหรือศาล
- กรณีมีลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง หรือมีเหตุสมควรอาจสั่งให้ ควบคุมไว้ที่สถานพินิจ หรือสถานอื่น
- กรณีอายุเกิน ๑๘ ปี และมีลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัย หรือเกิน ๒๐ ปี อาจสั่งควบคุมไว้ที่เรือนจำ หรือสถานอื่นตาม ป.วิอาญา

คำถาม กรณีศาลสั่งให้ควบคุมไว้ที่สถานพินิจ ในกรณีมีลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยต่อบุคคลอื่นอย่างร้ายแรง ซึ่งกรณีเช่นนี้เป็นไปได้ประมาณ 80% ของคดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนคดีประทุษร้ายต่อร่างกายและชีวิต ปล้น , ฆ่า, โทรมหญิง เมื่อศาลสั่งให้ไปควบคุมไว้ที่สถานพินิจฯ ใครเป็นผู้ส่ง

ความเห็น ของฝ่ายกฎหมาย ตาม พ.ร.บ.ฉบับนี้ฯ ไม่ได้ให้อำนาจ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือพนักงานสอบสวนที่จะควบคุมตัวเด็กหรือเยาวชนผู้กระทำความผิดไปส่ง สถานพินิจ

ข้อเสนอ ให้ ตร.ทำความตกลงกับ ศาลเยาวชนในการสั่งให้สถานพินิจฯ เป็นผู้รับตัวเด็กหรือเยาวชนไปหลังจากที่ศาลสั่งให้นำตัวไปควบคุมไว้ที่สถานพินิจ หากมีคำสั่งให้นำตัวไปควบคุมไว้ที่เรือนจำ ก็ให้ราชทัณฑ์มารับตัวไปควบคุมตามอำนาจของศาล

7.ในกรณีที่ศาลได้ดำเนินการจับกุมแล้วมีความเห็นว่า เป็นการจับกุมตัวที่ไม่ชอบ สั่งปล่อยตัวเด็กหรือเยาวชนไป ในส่วนสำนวนการสอบสวนจะดำเนินการต่อไปเช่นไร ยังไม่เริ่มการสอบสวนตาม ป.วิอาญา เพียงแต่ถามปากคำเบื้องต้นเท่านั้น

ข้อเสนอ ให้ตร.ออกระเบียบข้อปฏิบัติให้ชัดเจนเกี่ยวกับการทำสำนวนกรณีที่ ศาลเห็นว่า การจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชนไม่ชอบ แล้วสั่งปล่อยตัวไป หากนำคำสั่ง ตร.ที่ 960/3537 มาใช้จะทำให้เกิดข้อบกพร่องการทำสำนวนการสอบสวน

8. การถามปากคำ ตาม ป.วิอาญา มาตรา 133 ,133 ทวิ ,134

ตาม ม.๓๑ ภายหลังจากพนักงานสอบสวน รับผิดชอบที่ถูกรับ

พนักงานสอบสวนดำเนินการได้เพียง

๑.ถามปากคำเบื้องต้น เพื่อทราบ ชื่อ อายุ สัญชาติ ที่อยู่ที่เกิด อาชีพฯ

๒.แจ้งข้อกล่าวหา

๓.แจ้ง ผอ.สถานพินิจฯ

การถามปากคำเบื้องต้นไม่ใช่การสอบปากคำ ตาม ป.วิอาญา

พนักงานสอบสวนยังไม่สามารถสอบปากคำตาม ป.วิ อาญา ได้จึงต้องไปสอบปากคำ ที่ สถานพินิจฯ ในภายหลังจากที่ศาลสั่งให้ส่งตัวเด็กไปควบคุมไว้ที่สถานพินิจจะใช้แบบการบันทึกปากคำเบื้องต้นอย่างไร

ใน บข.น. สถานพินิจและคุ้มครองเยาวชนกรุงเทพมหานคร จัดเพียงห้องที่เป็นสัดส่วนไว้ให้พนักงาน

สอบสวนทำการสอบสวนซึ่งพนักงานสอบสวนต้องนำอุปกรณ์การถ่ายวิดีโอ(กล้อง,ม้วนเทป)

คอมพิวเตอร์ ปริ้นเตอร์ไปที่สถานพินิจเอง ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง, อุปกรณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการสอบสวน

พนักงานสอบสวนจ่ายเองทั้งหมด

ในกรณี ของอุทธร พนักงานสอบสวนต้องไปเบิกตัวเด็กจากสถานพินิจฯ นำตัวไปสอบปากคำที่ สำนักงาน อัยการจังหวัด ซึ่ง สถานพินิจฯ และสำนักงานอัยการจังหวัดในแต่ละจังหวัดห่างไกลกันพนักงานสอบสวน ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางเองทั้งหมด

ข้อเสนอ ให้ ดร.ออกระเบียบในการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายในการดำเนินการให้พนักงานสอบสวน

9.การสอบสวนกรณีของเด็กซึ่งถูกจับกุมหรือควบคุมอายุไม่เกินสิบปีบริบูรณ์(มาตรา 77 วรรคสอง) (เพิ่มใหม่)

-ดำเนินการสอบสวนตามปวิ.อาญาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วทำความเข้าใจเห็นว่าเด็กนั้น ได้กระทำความผิดหรือไม่ได้กระทำความผิด หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมสำนวน โดยมอบเด็กให้อยู่ในความปกครองดูแลของบิดามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วยหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้วแต่กรณี

-ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าเด็กไม่ได้กระทำความผิด หรือพยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนแจ้งบิดามารดาผู้ปกครอง หรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กอาศัยอยู่ด้วยหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้วแต่กรณี ในโอกาสแรกที่ทำได้แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

-ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าเด็กนั้นได้กระทำความผิด ให้พนักงานสอบสวนส่งตัวเด็กไปยังเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ในโอกาสแรกที่ทำได้แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน(พนักงานสอบสวนส่งแต่สำนวนพร้อมความเห็น ไม่ต้องส่งตัวเด็กให้พนักงานอัยการ)

ปัญหา

-กรณีการทำความเห็นทางคดีว่า “เด็กไม่ได้กระทำความผิด” กับ “พยานหลักฐานรับฟังไม่ได้ว่าเด็กกระทำความผิด” เป็นอย่างไร

-ดร.มีหนังสือ ที่ ๐๐๑๑.๒๕/๓๓๕๔ ลง ๒๖ ส.ค.๒๕๕๓ เรื่องกำชับการปฏิบัติหน้าที่กรณีการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาเป็นเด็กอายุยังไม่เกิน๑๐ ปี (เพิ่มเติม) สรุปความได้ว่า พงส.จะต้องทำความเข้าใจทางคดีว่า “ควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหา” โดยปรับบทตาม ป.อาญา ม.๗๑ วรรคแรก

การสั่งการของ ดร.ตามหนังสือ ดร.ข้างต้น ขัดกับกฎหมาย จะให้ พงส.ถือปฏิบัติเช่นไร

ข้อเสนอ ให้ ดร.ออกระเบียบให้สอดคล้องกับ กฎหมายที่แก้ไขใหม่

10.การฟ้องคดี การมัดฟ้อง และขออนุญาตฟ้อง ม.78-80

เมื่อมีการจับกุมตัวเด็กหรือเยาวชน ตาม ม.69

หรือเด็กหรือเยาวชนปรากฏต่อหน้า ตาม ม.71

ให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการภายใน 30 วันนับแต่วันถูกจับหรือปรากฏต่อหน้าพงส. (ม.78 วรรค 1)

โทษจำคุกเกินกว่า 6 เดือนแต่ไม่เกิน 5 ปี ให้ผิดฟ้องได้ครั้งละไม่เกิน 15 วัน แต่ไม่เกิน 2 ครั้ง (30 วัน + 2 ผัด) ตาม ม.78 วรรค 2

โทษจำคุกเกินกว่า 5 ปี เมื่อศาลอนุญาตให้ผิดฟ้องครบ 2 ครั้งแล้วขอผิดฟ้องต่อไปได้อีกครั้งละไม่เกิน 15 วันแต่ไม่เกิน 2 ครั้ง (30 วัน + 4 ผัด) ตาม ม.78 วรรค 3

พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจผิดฟ้องต่อศาลที่พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบอยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นได้ (ม.78 วรรค 4)

กรณีเด็กหรือเยาวชนหลบหนีจากการควบคุมในระหว่างการสอบสวนไม่ให้พ้นระยะที่หลบหนีนั้นรวมเข้าในกำหนดระยะเวลาตาม มาตรา 78

มาตรา 80 ห้ามมิให้พนักงานอัยการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตาม มาตรา 78 เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอัยการสูงสุด

สรุป ต้องผิดฟ้องทุกกรณี ทั้งจับกุมและปรากฏต่อหน้า

11.ม.72 วรรคสอง กรณีเด็กหรือเยาวชนซึ่งต้องหว่ากระทำความผิด มี

๑.บิดา, มารดา ผู้ปกครองหรือบุคคลหรือองค์กรซึ่งเด็กหรือเยาวชนอาศัยอยู่ด้วย

๒.และบุคคลหรือองค์กรดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นว่ายังสามารถปกครองดูแลเด็กหรือเยาวชนนั้นได้ พนักงานสอบสวนอาจมอบเด็กหรือเยาวชนให้แก่บุคคลดังกล่าวดูแลและสั่งให้นำตัวไปส่งศาลภายใน ๒๔ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่เด็กหรือเยาวชนเดินทางไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวนภายหลังถูกจับ ในกรณีเช่นว่านี้ หากมีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเด็กหรือเยาวชนจะไม่ไปศาล พนักงานสอบสวนอาจเรียกประกันจากบุคคลดังกล่าวตามควรแก่กรณีได้

ข้อเสนอ ให้ ตร.ออกกระเปียบรองรับการใช้ดุลพินิจในการมอบตัวเด็กให้แก่บิดามารดา,ผู้ปกครอง , และระเบียบการเรียกประกัน ตาม ม.๗๒ วรรคสอง

12.มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญา ม.86-89

ชั้นก่อนฟ้อง ม.๘๖-๘๙

หลักเกณฑ์ ม.86 วรรค 1

-เด็กหรือเยาวชนต้องหว่ากระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงให้จำคุกไม่เกิน 5 ปี
เด็กหรือเยาวชนไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
เด็กหรือเยาวชนสำนึกในการกระทำก่อนฟ้องคดี

และผู้อำนวยความสะดวกเห็นว่าเป็นเด็กหรือเยาวชนนั้นอาจกลับตนเป็นคนดีได้โดยไม่ต้องฟ้องให้จัดทำแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้เด็กหรือเยาวชนปฏิบัติ ตาม ม.๘๘ ในระหว่างจัดทำและปฏิบัติตามแผนแก้ไขบำบัดฟื้นฟูพนักงานสอบสวน งดการสอบปากคำ หรือดำเนินการใดๆไว้ก่อน

ข้อเสนอ ให้ ตร.ออกระเบียบแนวทางการปฏิบัติการทำสำนวนการสอบสวนที่มีการใช้มาตรการ พิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตาม ม.86-89

13. รายงานสืบเสาะของสถานพินิจล่าช้า

เดิม พงส.ส่งตัวเด็กไปสถานพินิจ ภายใน ๒๔ ชม. หลังจากรับตัวเด็ก สถานพินิจ มีอำนาจในการควบคุมตัวเด็ก และออกรายงานได้

ฉบับใหม่ สถานพินิจไม่มีอำนาจควบคุมตัวเด็ก การออกรายงานข้อเท็จจริง ยิ่งล่าช้ามากขึ้น

หากรายงานสถานพินิจ ออกไม่ทันระยะเวลาผิดฟ้อง พนักงานสอบสวนดำเนินการเช่นไร

ข้อเสนอ ให้ แก้คำสั่ง ตร.ที่๖๐/๒๕๓๗ เรื่องระยะเวลาการทำสำนวนการสอบสวน ในกรณี คดีที่เด็ก หรือเยาวชนกระทำความผิด

หากยื่นฟ้องไม่ทันระยะเวลาผิดฟ้องเนื่องจากขาดรายงานสถานพินิจ มาประกอบ พงส.ไม่ต้องถูก พิจารณาข้อบกพร่อง

14. ให้ใช้วิ. แหวง โดยอนุโลมด้วย (มาตรา 6) (เพิ่มใหม่)

-ตามพรบ.จัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ.๒๕๓๔ ม. ๖ ไม่ได้บัญญัติไว้

ประเด็นข้อกฎหมาย

คดีที่อยู่ในอำนาจศาลเยาวชนฯ ได้แก่ คดีใดๆที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิด คดีที่ผู้ใหญ่กระทำความผิดตามพรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ และพรบ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ พนักงานสอบสวนจะนำตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องศาลโดยมิต้องทำการสอบสวนและฟ้องด้วยวาจาตาม ม.๒๐ ป.วิ.แหวงได้หรือไม่

คดีใดๆที่เด็กหรือเยาวชนกระทำความผิด และคดีที่ผู้ใหญ่กระทำความผิดตามพรบ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนฯหากผู้ต้องหาให้การรับสารภาพจะ ฟ้องวาจาโดยมิต้องทำการสอบสวนไม่ได้ เพราะใน พรบ.ศาลเยาวชนและครอบครัวฯ พ.ศ. ๒๕๕๓ ม.๗๘ วรรคหนึ่ง และใน พรบ.คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๐ ม. ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้เหมือนกัน ให้พนักงานสอบสวนรับดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็น ไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาลเยาวชนฯ

คดีที่ผู้ใหญ่กระทำความผิดตามพรบ.คุ้มครองเด็ก พ.ศ.๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ในอำนาจศาลเยาวชนฯไม่มี บทบัญญัติให้พนักงานสอบสวนรีบดำเนินการสอบสวนและส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาลเยาวชนฯหากผู้ต้องหาให้การรับสารภาพจะ ฟ้องวาจาโดยมิต้องทำการสอบสวนตาม ม.๒๐ ป.วิ.แขวงใต้โดยอนุโลม

คำถามข้อกฎหมายที่เปลี่ยนแปลง

1. ก่อนบังคับใช้ พรบ.นี้ เด็กหรือเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้มาปรากฏตัวต่อหน้า พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อเท็จจริงข้อกล่าวหาและทำการสอบสวนตามป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๒,๑๓๓ทวิ แล้วแต่ยังมีได้มีการฟ้องคดีต่อศาล ต่อมาเมื่อพรบ.นี้มีผลใช้บังคับแล้วและยังอยู่ในกำหนดระยะเวลาที่จะฟ้องคดีได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา๑๓๕ แห่งพรบ.นี้ พนักงานสอบสวนต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมความเห็นไปยังพนักงานอัยการเพื่อยื่นฟ้องต่อศาลให้ทันภายในกำหนดระยะเวลาหรือหากไม่ทันกำหนดจะต้องขอคัดฟ้องตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๕ แห่งพรบ.นี้ หรือไม่อย่างไร

2. ก่อนบังคับใช้ พรบ.นี้ เด็กหรือเยาวชนที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดได้มาปรากฏตัวต่อหน้า พนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อเท็จจริงข้อกล่าวหาและทำการสอบสวนตามป.วิ.อาญา มาตรา ๑๓๔/๒,๑๓๓ทวิ แล้วแต่ยังมีได้มีการฟ้องคดีต่อศาล ต่อมาเมื่อพรบ.นี้มีผลใช้บังคับแล้วและได้พ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันที่จะฟ้องคดีได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๕ แห่งพรบ.นี้ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการจะต้องขอคัดฟ้องหรือขออนุญาตฟ้องก่อนฟ้องคดีตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๕ หรือ มาตรา ๑๓๖ แห่งพรบ.นี้ตามแต่กรณีหรือไม่ หรือจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป

3. ก่อนบังคับใช้ พ.ร.บ.นี้ พนักงานสอบสวนได้ออกหมายจับเด็กหรือเยาวชนไว้แต่ยังจับตัวไม่ได้ ต่อมาภายหลัง พ.ร.บ.นี้มีผลบังคับใช้แล้ว และสามารถจับกุมตัวผู้ต้องหาได้ภายหลังเมื่ออายุพ้นเกณฑ์เยาวชน ตาม พ.ร.บ.พ.ศ.2534 ให้ดำเนินการตาม ป.วิอาญา โดยพิจารณาตามอายุจริง ไม่ต้องสอบปากคำตามอายุขณะที่เกิดเหตุ แล้วจึงส่งตัวผู้ต้องหาไปยังสถานพินิจฯ ถามว่าพ.ร.บ.นี้ มีหลักเกณฑ์การดำเนินการอย่างไร หากมีการจับกุมตัวผู้ต้องหาได้ภายหลังจากอายุพ้นเกณฑ์เยาวชน ต้องนำตัวไปให้ศาลไต่สวนจับหรือไม่ เริ่มสอบปากคำตาม ป.วิอาญา ตามอายุจริงได้หรือไม่

15.ควรมีการกำหนดให้ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและสตรี (กก.สด.) (สังกัด บข.น.) มีอำนาจสอบสวนในคดีที่เด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาด้วย เนื่องจากปัจจุบันมีอำนาจหน้าที่เพียงแค่สืบสวนจับกุมเท่านั้น
